

**JAARVERSLAG
LEERPLICHT/RMC**
2018/2019

VOORWOORD

*WETHOUDER
CARINE BLOEMHOFF*

Alle kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs en verdienen gelijke kansen om zich optimaal te ontwikkelen. Dat is wat ik als wethouder onderwijs van de gemeente Groningen belangrijk vind. Hierbij presenteer ik dan ook met genoegen het jaarverslag leerplicht en RMC van het schooljaar 2018-2019.

Vanuit het programma Onderwijs, onderdeel Voorkomen Schooluitval, stimuleert de afdeling Leerlingzaken kinderen en jongeren om naar school te gaan om uiteindelijk een startkwalificatie te halen. Dat doet zij samen met de ouders, onderwijs, WIJ, GGD en andere partners. Elk kind heeft recht op onderwijs en, als schoolgang niet lukt, recht op een passend alternatief zodat het zich optimaal kan ontwikkelen.

De kerntaak van Leerplicht en RMC is het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval van leerlingen. Daarbij is preventie, signalering, advisering en verwijzing minstens zo belangrijk als handhaving. Het jaarverslag geeft inzicht in de aanpak van verzuim en het resultaat. Daarnaast omvat het de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters.

Thuiszitten van kinderen en jongeren zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg willen we voorkomen. Om deze intentie te onderstrepen is in juni 2018 een lokaal thuiszitterspact door de gemeente ondertekend samen met de partners van het primair en voortgezet onderwijs, het MBO, de GGD en WIJ Groningen. Dit pact is afgelopen schooljaar vertaald in een plan van aanpak en er is een begin gemaakt met de uitvoering ervan. Op de meeste scholen staat een stevige gezamenlijke ondersteuningsstructuur voor de leerlingen en studenten. We zijn op de goede weg, maar er moet ook nog veel gebeuren om onze ambitie te halen: in augustus 2020 geen enkel kind of jongere langer dan 3 maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Daar wordt op dit moment hard aan gewerkt door alle partijen die zich verbonden hebben aan het pact.

Het RMC coördineert de aanpak voortijdig schoolverlaten in Groningen, Midden-Groningen en Westerkwartier. Alle jongeren tot 23 jaar zijn en blijven in beeld, ook als ze niet naar school gaan en geen uitkering hebben. De RMC medewerkers zijn elke week preventief werkzaam op alle locaties van de MBO scholen. Er zijn mooie projecten ontwikkeld voor de jongeren die door een verkeerde schoolkeuze, persoonlijke problematiek of andere oorzaken niet meer naar school gaan. Alle jongeren tellen mee en kunnen bij het RMC terecht voor hulp bij hun zoektocht naar school en werk.

In het jaarverslag leest u hier meer over. Ik wens u veel leesplezier.

Carine Bloemhoff

Wethouder onderwijs
gemeente Groningen

SAMENVATTING VAN DE CIJFERS

Op 1 januari 2019 ontstond de nieuwe gemeente Groningen. De cijfers van het schooljaar 2018-2019 betreffen alle kinderen en jongeren van de nieuwe gemeente. Vergelijkingen met resultaten van voorgaande jaren geven enigszins een vertekend beeld, omdat hierin alleen de resultaten van de gemeente Groningen zijn meegenomen. Een goede vergelijking is niet mogelijk, omdat er geen cijfers beschikbaar zijn van de gemeente Haren over schooljaar 2017/2018.

ABSOLUUT VERZUIM

'18-'19 | 223

'17-'18 | 155

De leerplichtambtenaren hebben in 2018-2019 223 meldingen onderzocht van absoluut verzuim: hierbij gaat het om leerplichtige kinderen die niet staan ingeschreven bij een school en niet naar school gaan. Een jaar eerder waren dit 155 situaties. De meeste kinderen zijn inmiddels teruggeleid naar school. Voor 8 kinderen was aan het begin van het nieuwe schooljaar nog geen oplossing gevonden.

RELATIEF VERZUIM

'18-'19 | 1070
waarvan 62 PV

'17-'18 | 914

Er werd 1070 keer melding gemaakt van relatief verzuim: verzuim van leerlingen die wel staan ingeschreven op een school maar langere tijd ongeoorloofd afwezig zijn. Vorig jaar werden 914 situaties onderzocht. Dit onderzoek doen we door gebruik te maken van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (de MAS). De MAS beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim: vrijwillige jeugdhulp, Halt-straft, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader. Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop. De leerplichtambtenaar maakt alleen proces-verbalen op als de andere drie routes niet wenselijk of niet haalbaar zijn. Dit was 62 keer het geval.

LUXE VERZUIM

'18-'19 | 66
waarvan 15 PV

'17-'18 | 37

Het zogenaamde luxe verzuim is gestegen van 37 naar 66 meldingen. Dit is verzuim waarbij ouders hun kinderen zonder toestemming buiten de schoolvakanties om van school houden. Dit komt vooral voor op de basisscholen (43 meldingen). Er werd 15 keer een proces verbaal opgemaakt voor luxe verzuim.

LANGDURIG RELATIEF VERZUIM

'18-'19 | 64

'17-'18 | 60

De definitie van thuiszitters is een aantal jaren geleden door het ministerie aangepast, hiermee worden nu alle jongeren aangeduid die onder de leerplichtwet vallen, maar langdurig niet naar school gaan. In voorgaande jaren werden hier alleen jongeren mee bedoeld met een schoolinschrijving, die langer dan 4 weken niet naar school

gingen. Hiervoor wordt nu het begrip langdurig relatief verzuimers gehanteerd. In 2018-2019 ging het wat dit laatste betreft om 64 jongeren (het jaar ervoor 60).

In sommige situaties kunnen ouders een vrijstelling van de leerplicht aanvragen bij de woongemeente. Meestal is deze voor 1 schooljaar, maar soms wordt de vrijstelling afgegeven voor de rest van de leerplicht dus tot 18 jaar. In het schooljaar 2018-2019 hadden 139 kinderen een vrijstelling. Het schooljaar daarvoor waren in totaal 118 kinderen vrijgesteld van onderwijs.

Het jaarverslag omvat ook de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters. In onze regio was het percentage nieuwe VSV'ers in 2017-2018 1,94%, het jaar ervoor 1,93. In de gemeente Groningen was dit 2,26 % respectievelijk 2,6%. Van de 329 jongeren die toen zijn uitgevallen gaan 93 weer naar school of hebben inmiddels toch een startkwalificatie gehaald. De andere jongeren hebben we allemaal in beeld en bieden we ondersteuning wanneer dat wenselijk is en de jongere dat wil. De cijfers van 2018-2019 zijn nog niet beschikbaar. Deze worden in het vierde kwartaal van 2020 door DUO bekend gemaakt.

VRIJSTELLING

'18-'19 | 139

'17-'18 | 118

VSV'ERS REGIO

'17-'18 | 1,94%

'16-'17 | 1,93%

VSV'ERS GEMEENTE

'17-'18 | 2,26%

'16-'17 | 2,60%

BELEIDSKADER

De gemeente Groningen stelt zich ten doel in het onderwijs iedereen zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden. Samen met de schoolbesturen werken we aan onderwijs dat goed op elkaar aansluit, dat aansluit bij de leerlingen en tegemoetkomt aan de vraag op de arbeidsmarkt. Om kinderen en jongeren optimaal uit te dagen zich te ontwikkelen en hen zo goed mogelijk voor te bereiden op de toekomst.

WE WILLEN DAT GRONINGEN EEN STAD IS WAAR

Kinderen en jongeren optimale kansen krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Alle kinderen en jongeren naar school gaan en hun schooltijd afronden met een diploma.

De afdeling Leerlingzaken levert een bijdrage aan de uitvoering van het programma onderwijs. Ze richt zich met name op het voorkomen van schooluitval. Elk kind heeft recht op onderwijs, we spreken dan ook liever van leerrecht in plaats van leerplicht! De leerplichtambtenaren, de medewerkers van de leerlingenadministratie, het leerlingenvervoer en het RMC maken zich hier sterk voor.

Samen met het kind, de jongere, de ouders, de scholen, de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, directie Werk en Inkomensdienstverlening, DMO, de GGD, WIJ Groningen, Openbaar Ministerie en verschillende maatschappelijke organisaties zijn we aan het werk om kinderen en jongeren in staat te stellen naar school te gaan. Het uiteindelijke doel is dat kinderen economisch en sociaal maatschappelijk gezien zo zelfstandig mogelijk worden en hun talenten ontwikkelen. Waar school niet haalbaar is zoeken we samen naar een passend alternatief.

Kinderen mogen vanaf hun 4e jaar naar school en vanaf hun 5e jaar zijn ze leerplichtig. Ze hebben dan de plicht om naar school te gaan. Kinderen zijn leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Ouders of verzorgers zijn verantwoordelijk voor de schoolinschrijving van hun kind en ze moeten er op toezien dat hun kind naar school gaat. Jongeren tussen 16 en 18 jaar hebben een kwalificatieplicht, zij moeten naar school totdat ze een startkwalificatie hebben behaald.

De Leerplichtwet is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de wet en kan handhaven als dit nodig is. Hij is hiervoor beëdigd door de burgemeester en is daarnaast buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). De acties van de leerplichtambtenaar kunnen gericht zijn op de ouders/verzorgers, de jongere zelf of de school.

Een verwijzing naar Bureau Halt of het opmaken van een proces-verbaal tegen ouders en/of kind kan daarvan het gevolg zijn. Dit proces-verbaal wordt naar de rechtbank gestuurd waarna er een zitting volgt en de rechter een uitspraak doet. Ook daarna blijft de leerplichtambtenaar betrokken totdat het kind daadwerkelijk naar school gaat.

Wat de school betreft is de onderwijsinspectie het controlerend orgaan, maar de leerplichtambtenaar kan signaleren dat de school de verplichtingen van de leerplichtwet niet nakomt en dit bij de inspectie melden. Hier moet een schriftelijke waarschuwing aan vooraf gaan. Dit was in het afgelopen schooljaar slechts in een enkele situatie het geval. De leerplichtambtenaar kan door zijn opdracht en bevoegdheden het leerrecht van kinderen beschermen.

WETTELIJK KADER

LEERP LICHTWET

In de Jeugdwet en de Wet Passend onderwijs is bepaald dat gemeenten en samenwerkingsverbanden een plan moeten maken waarin ze beschrijven hoe ze jeugdhulp en passend onderwijs organiseren. Beide partijen hebben de verplichting om deze plannen met elkaar te bespreken.

De school is een belangrijke plek om problemen vroeg te signaleren, zodat snel en adequaat lichte hulp verleend kan worden en voorkomen kan worden dat problemen escaleren. In de gemeente Groningen hebben we dit vormgegeven door twee stedelijke WIJ teams voor het VO (VO-Wij team) en MBO (MBO team School als Wijk). Deze medewerkers vormen op elke school met de andere partners die aan de school verbonden zijn (onderwijs, samenwerkingsverband Passend Onderwijs, GGD en leerplicht/RMC) een ondersteuningsteam op de school. De zogenaamde AOJ teams (aansluiting onderwijs jeugdhulp) werken op het VO sinds het afgelopen schooljaar naar grote tevredenheid. De implementatie op het PO wordt in schooljaar 19/20 verder uitgevoerd. Op het MBO werken we al langer op deze manier. Door deze teams kunnen kinderen en jongeren snel worden geholpen als dit nodig is, omdat alle professionals vanuit eigen rol en expertise kunnen signaleren, meepraten, meedenken en ingrijpen.

Met ingang van 1 januari 2002 is de Wet houdende regels inzake de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdige Schoolverlaten in werking getreden. Met deze wettelijke regels is het beleid ten aanzien van het voortijdig schoolverlaten verankerd dat de rijksoverheid sinds het begin van de jaren negentig gevoerd heeft.

In de wet is vastgelegd dat het bestrijden van voortijdig schoolverlaten een gezamenlijke taak is van de schoolbesturen en de gemeente. Vanaf 1 januari 2002 zijn de schoolbesturen verplicht om voortijdig schoolverlaters te melden bij de gemeente.

De wettelijke regeling aangaande het voortijdige schoolverlaten is niet vastgelegd in de leerplichtwet of in een aparte RMC wet, maar in de volgende onderwijswetten:

Wet op het voortgezet onderwijs

Wet op de expertise centra

Wet Educatie en Beroepsonderwijs

Per 1-1-19 is de 'wet regionale samenwerking vsv en jongeren in een kwetsbare positie' in werking getreden.

Het uitgangspunt van deze wet is dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal ondersteund worden bij het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid. De regionale aanpak vsv wordt hiermee structureel geborgd en verbreed.

SCHOLEN IN DE GEMEENTE GRONINGEN

Aantal scholen per 1 november 2019, verdeeld naar schoolsoort.
Bron: DUO publicatiedatum 1 november 2019

Aantal jongeren van 0 tot 23 jaar, gedurende het schooljaar 18/19 ingeschreven of ingeschreven geweest bij de Gemeente Groningen in de Basis Registratie Personen, ingedeeld naar leerplichtstatus.

DE DOELGROEP

In het schooljaar 2018-2019 telde de Gemeente Groningen 62.273 jongeren tussen 0 en 23 jaar. Het jaar daarvoor waren dit er 55.741 (Dit was voor de herindeling en dus exclusief Haren en Ten Boer).

SCHOOLVERZUIM

Als leerplichtige kinderen niet naar school gaan is er sprake van schoolverzuim. We maken hierbij onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Ziekte is een voorbeeld van geoorloofd verzuim. Leerplichtambtenaren hebben wettelijk gezien alleen een rol wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim. De wet onderscheidt twee soorten: absoluut verzuim en relatief verzuim. Bij absoluut verzuim staat een kind niet ingeschreven bij een school, bij relatief verzuim is er wel een schoolinschrijving. Toezicht houden op naleving van de Leerplichtwet is alleen mogelijk als de scholen aan- en afwezigheid van leerlingen consequent registreren en verzuim daadwerkelijk melden. In de wet staat exact beschreven wanneer dit moet. Ook is het belangrijk dat scholen kinderen correct, zorgvuldig en tijdig in- en uitschrijven. In de leerplichtwet staat wanneer een leerling mag worden uitgeschreven en welke plichten een school heeft als een leerling niet geplaatst kan worden.

MAS - METHODISCHE AANPAK SCHOOLVERZUIM

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet om schooluitval te voorkomen. Wat daarbij helpt, is een methodische aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase. De leerplichtambtenaren werken zoveel mogelijk volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim, de MAS. Deze methode is in 2017 ontwikkeld door Ingrado, Halt, Openbaar Ministerie en de Raad van de Kinderbescherming. De visie en aanpak wordt gedeeld door de VNG. De MAS beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim: vrijwillige jeugdhulp, Halt- straf, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader. Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop. De leerplichtambtenaar maakt alleen proces- verbalen op als de andere drie routes niet wenselijk of niet haalbaar zijn. Samenwerking met de ketenpartners vanuit een gedeelde visie en methodiek is van groot belang. We hebben het afgelopen jaar gemerkt dat de MAS nog niet voldoende bekend is bij iedereen. Hier gaan we meer aandacht aan besteden.

**ABSOLUUT
VERZUIM**

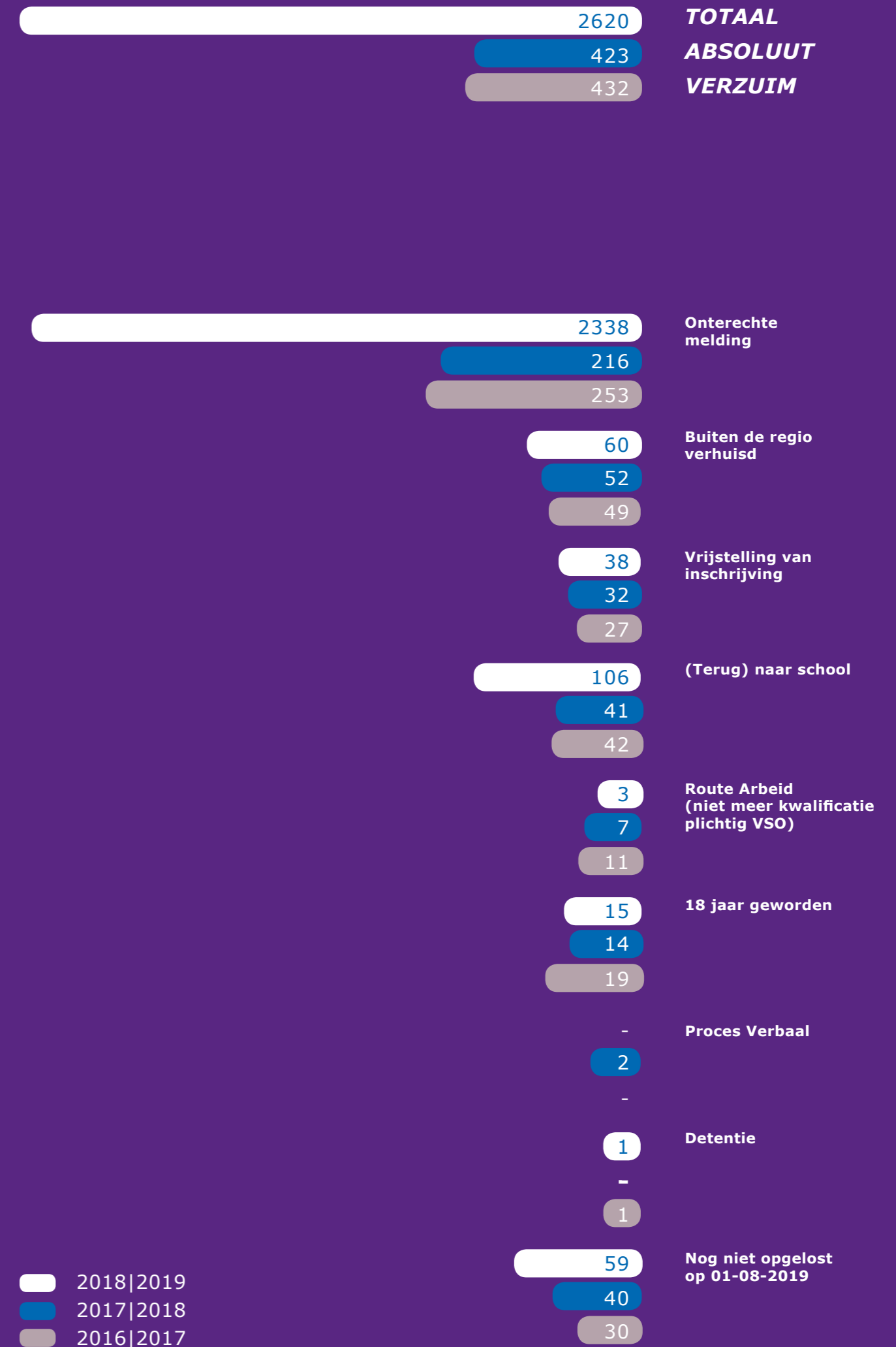
Bij absoluut verzuim is een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling zonder dat daarvoor een vrijstelling geldt of is verleend. De leerlingenadministratie controleert wekelijks de schoolinschrijvingen die gerapporteerd worden door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en doet onderzoek wanneer er geen schoolinschrijving is van een leerplichtige of kwalificatie plichtige jongere. Wanneer hieruit blijkt dat de jongere geen school bezoekt, wordt er door de leerplichtambtenaar zo snel mogelijk contact opgenomen met ouder(s) en kind.

Afgelopen schooljaar kregen we bij Leerlingzaken via DUO 2620 meldingen van absoluut verzuim. Hierbij komt het voor dat we over 1 kind meerdere meldingen ontvangen. Dit aantal is beduidend hoger dan we voorgaande jaren hebben geregistreerd en gerapporteerd, omdat we dit jaar ook tijdens de zomer controles hebben uitgevoerd op schoolinschrijvingen.

Ieder schooljaar is er een piek in het aantal absoluut verzuimers rond de zomervakantie. De ene onderwijsinstelling schrijft uit, maar het vervolgonderwijs schrijft de leerlingen nog niet in. Om een grote administratieve last te voorkomen voor de leerlingenadministratie van de gemeente hebben we er jarenlang voor gekozen de controle op schoolinschrijving tijdens de zomerperiode niet uit te voeren. Dit geeft echter een verkeerd beeld en is niet wenselijk. We willen immers vroeg signaleren dat kinderen en jongeren geen passende plek hebben in het onderwijs. Om deze jongeren snel in beeld te kunnen krijgen is een up-to-date administratie bij het onderwijs noodzakelijk.

Concreet betekent dit dat scholen inschrijvingen zo snel mogelijk doorgeven in Basisregister Onderwijs (BRON). We hopen dat het samen met de scholen lukt om dit te verbeteren.

Bij veel meldingen (2338) bleek er gelukkig toch een school te zijn voor het kind en hoefde de leerplichtambtenaar niet in actie te komen. Ook waren er verhuizingen te laat doorgegeven door de ouders waardoor er een foutieve melding van absoluut verzuim werd gedaan (60). Voor de resterende 223 kinderen is de leerplichtambtenaar ingeschakeld. Hiernaast ziet u het resultaat.

Relatief gezien hebben we dit jaar meer kinderen teruggeleid naar school (47,5 % van 223). In 2017-2018 ging het om totaal 423 meldingen waarvan 155 dossiers in onderzoek zijn genomen door de leerplichtambtenaar. Toen keerden 41 kinderen terug naar onderwijs (26,5%). De leerplichtambtenaar heeft samen met ouders, kinderen, onderwijs en andere ketenpartners er alles aan gedaan om een passende school te vinden.

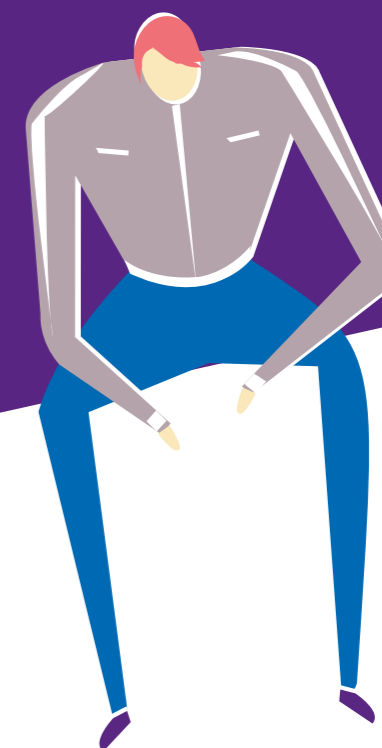
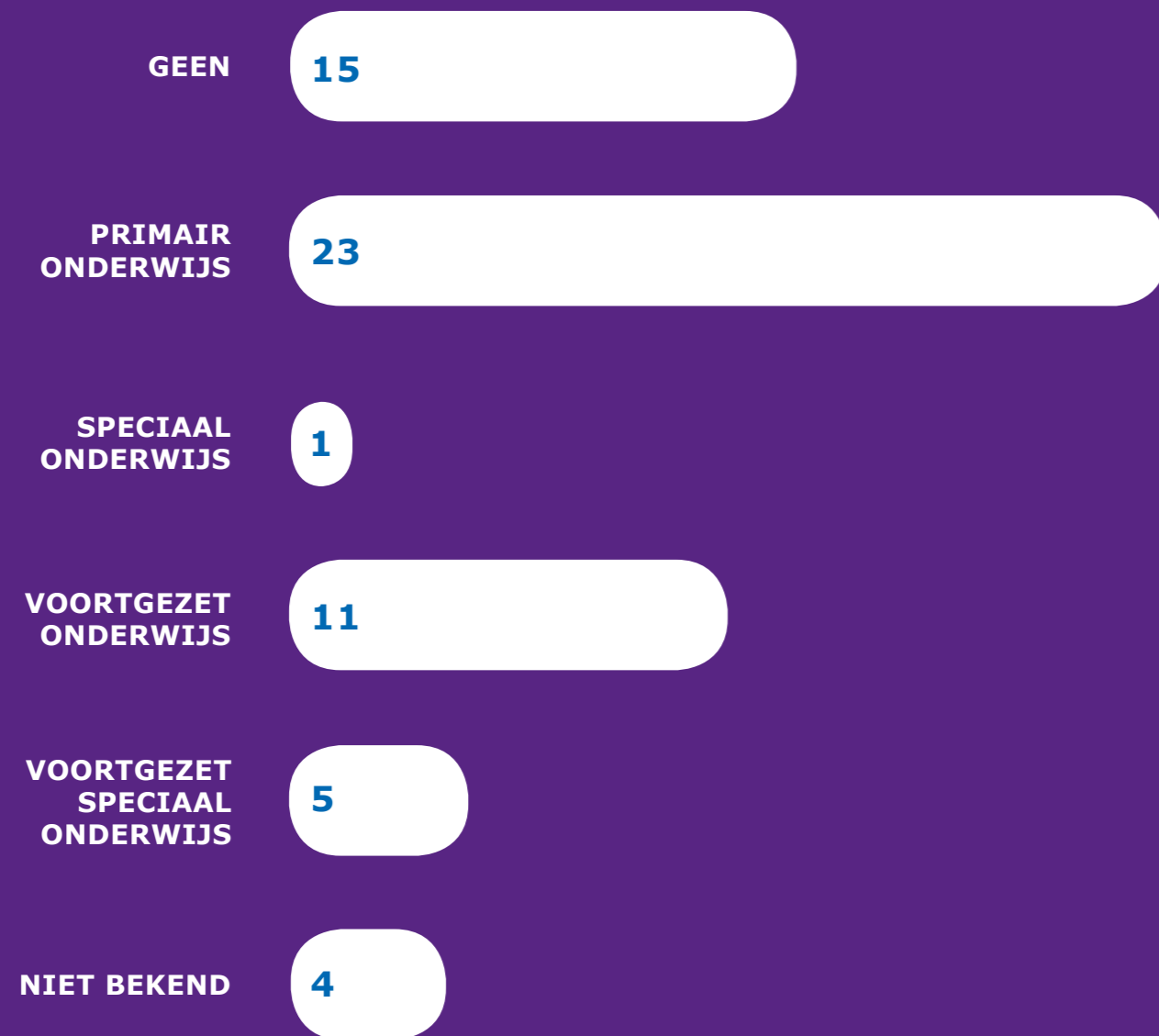
De 59 nog niet opgeloste dossiers op 1 augustus 2019 in de tabel betreffen vooral leerlingen die al wel een school hadden gevonden maar nog niet waren ingeschreven. Een aantal jongeren konden we niet bereiken op hun adres van inschrijving, in deze situaties wordt het adres onderzocht door de collega's van burgerzaken. Concreet waren we aan het begin van het schooljaar 2019-2020 nog met 8 jongeren en hun ouders in gesprek over een passend vervolg. In de volgende tabel wordt weergegeven wat de herkomst van deze 59 jongeren is, het gaat hier om de laatste school van inschrijving voordat er sprake was van absoluut verzuim.

Het diagram op de pagina hiernaast laat zien dat een groot deel van de absoluut verzuimmeldingen leerlingen betreft in de leeftijdsgroep van 11 tot 13 jaar. Dit zijn veelal kinderen die de overstap maken van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Het is belangrijk dat uit- en inschrijvingen bij deze scholen beter op elkaar aansluiten, zodat we sneller zicht krijgen op de jongeren die na de basisschool echt geen passende school hebben gevonden.

ABSOLUUT VERZUIM- MELDINGEN PER LEEFTIJDGROEP

Laatste school van inschrijving van de 59 niet-opgeloste dossiers
absoluut verzuim op 1-8-2019

RELATIEF VERZUIM

Relatief verzuim is ongeoorloofd verzuim van een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere die wel op een school staat ingeschreven, maar zonder toestemming of geldige reden te vaak te laat komt of afwezig is. Er zijn in schooljaar 2018-2019 1070 meldingen geweest van relatief verzuim. In 2017-2018 waren dit 914 in de gemeente Groningen. De stijging is te verklaren door de herindeling, de doelgroep is groter geworden.

LUXE VERZUIM

Luxe verzuim is een speciaal soort relatief verzuim. Van luxe verzuim is sprake wanneer ouders, zonder toestemming van de schoolleiding, hun kinderen buiten de schoolvakanties van school houden om hen bijvoorbeeld mee te nemen op vakantie. Ouders kunnen een schriftelijke aanvraag voor extra vakantie en verlof indienen bij de schoolleiding via een aanvraagformulier. Voor aanvragen van extra verlof voor meer dan 10 dagen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de leerplichtambtenaar. Dit schooljaar is er 66 keer luxe verzuim gemeld. In 2017-2018 waren er 37 verzuimmeldingen van deze categorie.

RELATIEF VERZUIM

LUXE VERZUIM

SOORT ONDERWIJS BIJ RELATIEF EN LUXE VERZUIM

PO	93	43
SO	19	1
VO	559	21
(V)SO	74	0
MBO	325	1

RELATIEF VERZUIM

LUXE VERZUIM

TOTAAL '18/'19

TOTAAL '17/'18

AFHANDELING BIJ RELATIEF EN LUXE VERZUIM

444	34	478	413	Waarschuwing tijdens gesprek
62	15	77	70	Proces-verbaal
60	0	60	43	HALT
44	0	44	44	Schriftelijke waarschuwing
460	17	477	380	Geen straf nodig
0	0	0	1	Melding SVB
1070	66	1136	951	Totaal

**LANGDURIG
RELATIEF
VERZUIM**

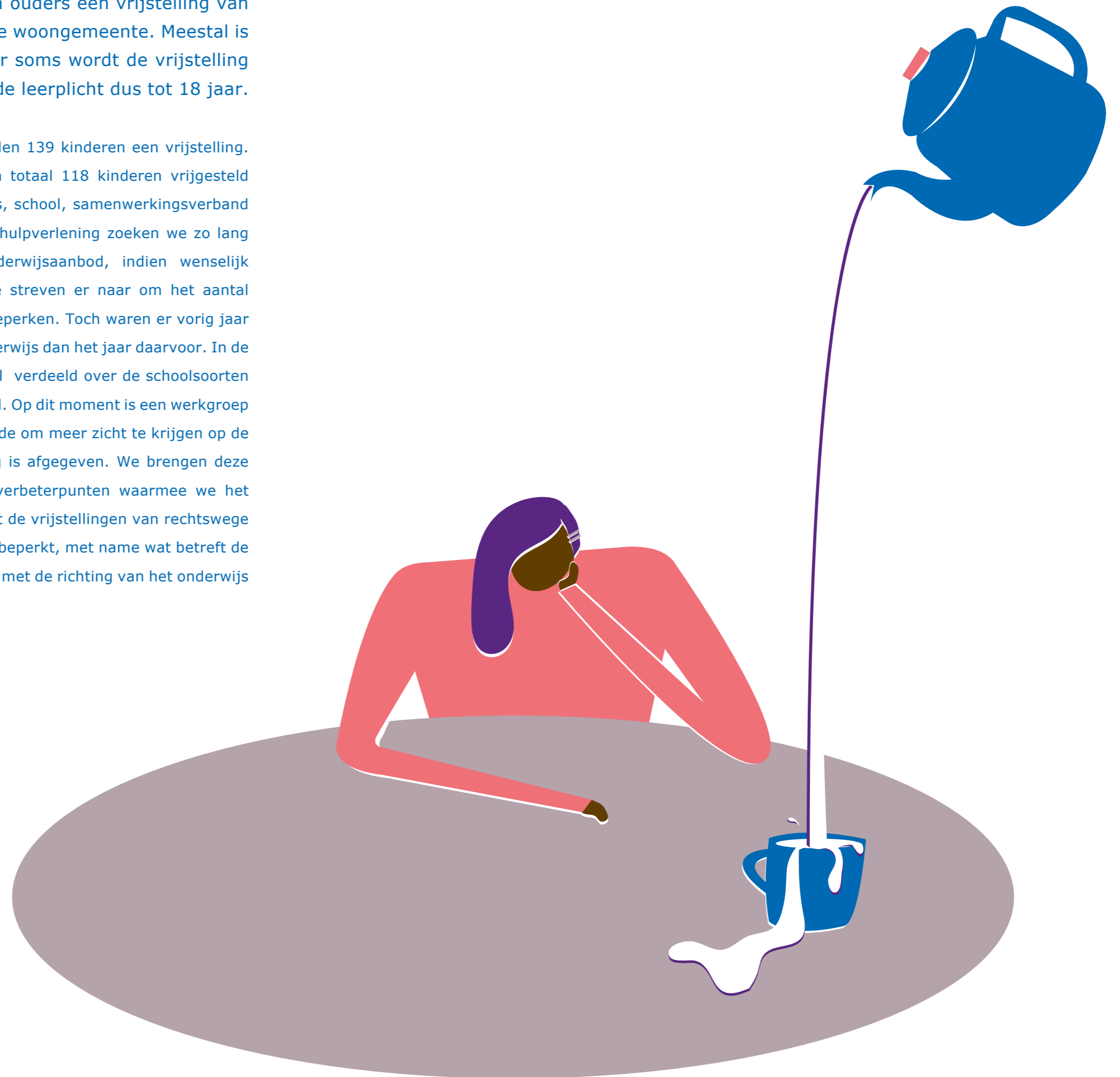
Een langdurig relatief verzuimer is een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling die wel op een school staat ingeschreven maar niet naar school gaat. Als een leerling langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt, zonder dat er sprake is van vrijstelling van leerplicht, wordt hij zo gedefinieerd. Voorheen werd deze groep aangeduid met de term thuiszitters, maar met dit begrip bedoelen we nu een grotere groep. Het ministerie heeft de definiëring veranderd. In het schooljaar 2018-2019 waren er bij de leerplichtambtenaren 64 langdurig relatief verzuimers in beeld. In het schooljaar daarvoor waren dit 60 in de toenmalige gemeente Groningen. Van deze jongeren zijn 43 langer dan 3 maanden niet naar school gegaan. Gelukkig is er voor een groot deel inmiddels een oplossing gevonden, waarbij de meeste kinderen zijn teruggeleid naar school of een schoolvervangend traject volgen. Op 1 augustus 2019 zaten nog 9 kinderen zonder passend aanbod thuis. Inmiddels zijn 4 van hen terug naar school, voor 3 is een vrijstelling aangevraagd en voor 2 kinderen wordt nog gezocht naar vervolgmogelijkheden.

(SPECIAAL) BASIS ONDERWIJS	(VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	MIDDELBAAR BEROEPS ONDERWIJS	STAND VAN ZAKEN LANGDURIG RELATIEF VERZUIM
1	2	3	0	AANVANG SCHOOLJAAR
8	25	23	2	NIEUWE THUISZITTERS
4	18	20	1	LANGER DAN 3 MAAND
2	4	1	0	VERHUISD
0	1	0	0	18 JAAR GEWORDEN
7	21	17	2	OPGELOST
0	1	8	0	ACTUEEL 01-08-2019
9	27	26	2	TOTAAL

VRIJSTELLINGEN

In sommige situaties kunnen ouders een vrijstelling van de leerplicht aanvragen bij de woongemeente. Meestal is deze voor 1 schooljaar, maar soms wordt de vrijstelling afgegeven voor de rest van de leerplicht dus tot 18 jaar.

In het schooljaar 2018-2019 hadden 139 kinderen een vrijstelling. Het schooljaar daarvoor waren in totaal 118 kinderen vrijgesteld van onderwijs. Samen met ouders, school, samenwerkingsverband Passend onderwijs, GGD, WIJ en hulpverlening zoeken we zo lang mogelijk naar een passend onderwijsaanbod, indien wenselijk in combinatie met jeugdhulp. We streven er naar om het aantal vrijstellingen zoveel mogelijk te beperken. Toch waren er vorig jaar meer kinderen vrijgesteld van onderwijs dan het jaar daarvoor. In de volgende tabellen ziet u het aantal verdeeld over de schoolsoorten en de stijging per vrijstellingsgrond. Op dit moment is een werkgroep van het thuiszitterspact druk doende om meer zicht te krijgen op de kinderen waarvoor een vrijstelling is afgegeven. We brengen deze in kaart en komen daarna met verbeterpunten waarmee we het aantal terug willen dringen. Omdat de vrijstellingen van rechtswege worden afgegeven is onze invloed beperkt, met name wat betreft de vrijstellingen die te maken hebben met de richting van het onderwijs en onderwijs in het buitenland.

VRIJSTELLING PER SCHOOLSOORT	GEEN ONDERWIJS					TOTAAL
	(S)BO	(V)SO	VO	MBO	GEEN ONDERWIJS	
3a	NVT	0	0	NVT	NVT	0
3b	NVT	0	0	0	0	0
5 onder a	4	18	5	0	52	79
5 onder b	3	0	1	0	17	21
5 onder c	16	0	7	2	5	30
15	NVT	1	2	4	2	9

VRIJSTELLING PER SCHOOLJAAR	GEEN ONDERWIJS		
	'18/'19	'17/'18	'16/'17
3a	0	0	0
3b	0	5	3
5 onder a	79	64	64
5 onder b	21	15	17
5 onder c	30	25	17
15	9	9	12
Totaal	139	118	113

De leerplichtwet van 1969 geeft de volgende vrijstellingsgronden van inschrijvingsplicht:

VERKLARING VAN VRIJSTELLING PER SOORT

Art. 5 onder a: psychische en/of lichamelijke klachten kind. Het kind is op basis van psychische of lichamelijke gronden ongeschikt om tot een school te worden toegelaten. Ouder(s) of verzorger(s) moeten hiervoor een verklaring van een onafhankelijke arts overleggen.

Art. 5 onder b: bezwaar tegen levensbeschouwelijke richting van buurtscholen. Ouders hebben dan bezwaar tegen de levensbeschouwelijke richting van alle scholen in de buurt.

Art. 5 onder c: onderwijs in het buitenland. Het kind staat ingeschreven bij een Nederlandse gemeente maar volgt onderwijs in het buitenland. De duur van deze vrijstelling is nooit langer dan de duur van een schooljaar.

Art. 5a: rondreizen voor baan. De ouder leidt met het kind een trekkend bestaan, als kermisexploitant of circusmedewerker. In dit geval krijgt het kind onder voorwaarden een deel van het jaar een vrijstelling van de leerplicht.

Art.15: een kwalificatieplichtige jongere krijgt een vrijstelling vanwege bijzondere omstandigheden, waarbij is aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Ouders/verzorgers kunnen voor 1 juli voorafgaand aan het schooljaar waarvoor de vrijstelling is bedoeld, middels een kennisgeving een beroep doen bij de leerplichtambtenaar. Indien zij voldoen aan de voorwaarden die de Leerplichtwet stelt, zijn zij van rechtswege vrijgesteld. Dit geldt voor artikel 5 onder a, b en c en 5a. Voor artikel 15 moeten ouders/verzorgers een aanvraag indienen waarover de leerplichtambtenaar binnen 8 weken moet besluiten.

Vervangende leerplicht: ook kan er een vervanging van de leerplicht/schoolgang verleend worden. In deze gevallen kan de leerling het onderwijs niet volledig volgen en heeft dan (deels) een andere dagbesteding. De leerling blijft wel ingeschreven op de school. Deze regeling valt in de leerplichtwet onder artikel 3a en 3b.

Dit wordt in Groningen vrijwel niet toegepast, mede doordat de wet- en regelgeving van het onderwijs meer mogelijkheden biedt voor onderwijstijdverkorting in bepaalde situaties.

THUISZITTERS

Zoals genoemd heeft het ministerie de definitie van thuiszitters veranderd. De term thuiszitters omvat nu naast de langdurig relatief verzuimers ook alle absoluut verzuimers en de jongeren met een vrijstelling onder 5A. In de gemeente Groningen waren er volgens deze definitie 231 thuiszitters: 88 absolute verzuimers, 64 langdurig relatief verzuimers en 79 kinderen met een vrijstelling onder 5A.

In juni 2018 is door de gemeente Groningen samen met onderwijs (PO, VO en MBO), WIJ en GGD een lokaal thuiszitterspact ondertekend. Het thuiszitterspact heeft als motto 'Elke thuiszitter is er één teveel!' We vatten het begrip thuiszitters hierbij nog ruimer op dan het ministerie. Ook kinderen met geoorloofd verzuim tellen we mee als ze thuis zitten vanwege problematiek.

In het najaar van 2018 is een uitwerkingsnotitie verschenen waarin we een concrete vertaalslag hebben gemaakt van de ambities en de doelstellingen uit het thuiszitterspact. De centrale ambitie van het pact is: vanaf augustus 2020 mag geen enkel kind/jongere onder de 18 jaar langer dan 3 maanden thuiszitten zonder een aanbod van passend onderwijs en/of zorg.

Dit doen we door middel van:

Intensiveren van de samenwerking tussen de betrokken partijen;
Elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden;
Realiseren van verbindingen in de gehele onderwijsketen (PO/VO/MBO).

We hebben dit vertaald in de volgende vijf statements

1. betrouwbare registratie
2. goede samenwerking in de keten
3. aandacht voor preventie
4. inzet op capaciteit
5. oog voor privacy

In september 2019 hebben we het eerste jaar van het thuiszitterspact geëvalueerd. Het is nog niet gelukt om alle geplande activiteiten

uit te voeren en het blijft lastig om alle thuiszitters in beeld te krijgen. In het voortgezet onderwijs hebben we de grootste stappen gemaakt. Medewerkers van school, samenwerkingsverband, WIJ, GGD en leerplicht werken goed samen in de AOJ-teams (Aansluiting Onderwijs Jeugdhulp) op de V(S)O scholen. We delen de successen met elkaar.

Om de thuiszitters gezamenlijk in beeld te houden, gaan we gebruik maken van het instrument Indigo; dit wordt in het tweede jaar van het pact geïmplementeerd. Met Indigo kunnen we AVG-proof informatie uitwisselen van leerlingen met problematisch verzuim. Op het PO worden de AOJ-teams het komend jaar ingesteld en gaat ook gewerkt worden met Indigo. De PO scholen hebben de thuiszitters bij de scholen zelf wel in beeld, maar het is tot dusver niet gelukt om de thuiszittende kinderen gezamenlijk met de partners van het pact te inventariseren. We gaan het tweede jaar van het pact gebruiken om dit te bereiken. In het MBO is de aanpak thuiszitters onderdeel van de gehele begeleidingsstructuur van het onderwijs en de gezamenlijke aanpak voortijdig schoolverlaten. Er zijn nog knelpunten in de data die geleverd worden door DUO over de langdurig relatief verzuimers. We gaan ervan uit dat deze knelpunten komend jaar worden opgelost.

Op 11 februari jl. hebben we Andy Lloyd op bezoek gehad van 'Childfriendly Leeds'. Hij heeft ons meegenomen in de aanpak van Leeds en de 'restorative practice': niet over de kinderen/jongeren praten, maar mét hen. In het tweede jaar van het pact gaan we in gesprek met jongeren die ervaren hebben wat het is om niet naar school te kunnen over wat bij hen de succesfactoren waren om dit te doorbreken. En wat juist niet heeft bijgedragen tot verandering. Er is hard gewerkt en er is nog veel te doen. We kennen elkaar beter, maar hebben nog niet alle thuiszitters gezamenlijk op ons netvlies. In het tweede jaar van het pact zetten we hier volledig op in, zodat we onze ambitie kunnen waarmaken:

In augustus 2020 geen enkel kind of jongere onder de 18 langer dan 3 maanden zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg thuis.

PREVENTIE

PREVENTIEVE ACTIVITEITEN OP HET V(S)O

Het voorkomen van schoolverzuim en het vroegtijdig signaleren en aanpakken van problematiek bij leerlingen is van groot belang. Om dit te bereiken wordt op alle V(S)O scholen met een wisselende frequentie overleg gevoerd in het zogenaamde AOJ-team (Aansluiting Onderwijs Jeugdhulp).

Dit team is een vijfhoek van onderwijs, samenwerkingsverband Passend Onderwijs, VO-WIJ, JGZ en leerplicht. In schooljaar 2018-2019 hebben we meer status toegekend aan deze teams en concrete werkafspraken gemaakt over rollen, taken, bereikbaarheid en beschikbaarheid. In juni 2019 hebben we bij de deelnemers deze werkwijze geëvalueerd en de reacties waren overwegend positief.

Daarnaast worden op alle V(S)O scholen door de leerplichtambtenaren preventieve verzuimgesprekken gevoerd. Deze gesprekken vinden op school plaats wanneer er sprake is van beginnend verzuim. In de gesprekken worden jongeren (en soms ook hun ouders) gewezen op de gevolgen van aanhoudend verzuim. Regelmatig komt er tijdens een preventief gesprek naar voren dat een jongere verzuimt door bijvoorbeeld problemen in de thuissituatie of problemen op school. Op die momenten wordt samen met de jongere gekeken of er behoefte is aan extra ondersteuning of jeugdhulp. Verzuim is dan een signaal voor achterliggende problematiek, waar de leerplichtambtenaar adequaat op in kan spelen om erger te voorkomen.

Er wordt contact gelegd met de VO WIJ medewerker van de school. Soms wordt ook de jeugdarts ingeschakeld van de GGD, bijvoorbeeld wanneer er onduidelijkheid is over de oorzaak van het verzuim en hier mogelijk medische problematiek aan ten grondslag ligt.

In totaal zijn er in schooljaar 2018-2019 332 leerlingen gesproken van de gemeente Groningen. In het jaar daarvoor 247. Bij 26

leerlingen was in het voorgaande schooljaar ook al contact geweest met leerplicht. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met leerlingen van andere gemeentes. Bij 255 leerlingen (76,8 %) is het verzuim na het spreekuurgesprek gestopt. Voor 77 leerlingen is na het preventiegesprek alsnog een DUO melding relatief verzuim gedaan door de school, omdat de leerling bleef verzuimen.

Naast de spreekuren geven de leerplichtambtenaren voorlichtingen aan docenten, ouders en leerlingen en hebben ze een adviserende en signalerende rol wat betreft de verzuimaanpak in het algemeen maar ook in specifieke situaties wanneer hier aanleiding toe is. Op verzoek wonen ze meerpartijenoverleggen bij over leerlingen die problemen ondervinden op school of thuis maar nog niet wettelijk verzuimen.

Op het PO geven we op verzoek voorlichtingen aan schoolteams en ouders. Spreekuren houden we hier niet omdat we jonge kinderen altijd samen met de ouders willen spreken. Het concept van de AOJ teams wordt in schooljaar 2019-2020 ook ingevoerd in het PO. Hiermee kunnen we problematiek en dreigend schoolverzuim vroegtijdig signaleren. Omdat alleen ongeoorloofd verzuim moet worden gemeld bij leerplicht is samenwerken met onderwijs, WIJ en GGD absoluut noodzakelijk. Elke vorm van verzuim kan een uiting zijn van achterliggende problematiek en het is van groot belang om hier direct op in te springen, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.

Ook in het afgelopen schooljaar waren twee leerplichtambtenaren betrokken bij de aanpak problematische jeugdgroepen (PJG). Bij deze aanpak wordt intensief en methodisch samengewerkt door professionals van verschillende organisaties. De leerplichtambtenaar heeft een belangrijke rol wanneer er sprake is van schoolverzuim bij deze jongeren. In schooljaar 2019-2020 blijven we hieraan deelnemen.

PREVENTIEVE ACTIVITEITEN OP HET PO

AANPAK PROBLEMATISCHE JEUGDGROEPEN

RMC

Je zit op het MBO. Of nog niet. Of niet meer. Je wilt best graag een diploma halen, maar vindt het lastig. Je houdt het niet lang uit in een schoolbank, je hebt geen idee welke opleiding bij je past, je hebt problemen waardoor het niet lukt om je op school te richten. Er kunnen zoveel redenen zijn waarom het (even) niet lukt.

De medewerkers van het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten) willen je graag helpen met het maken van een goede keuze voor school, werk, of een combinatie van beide. Maar misschien is dat nog een brug te ver voor jou. Moet je eerst je leven weer op de rails krijgen. Het RMC kan je dan in contact brengen met de juiste mensen en organisaties.

Alle jongeren van 12-23 jaar zijn in beeld bij het RMC, zolang ze nog geen startkwalificatie hebben en ook geen andere bestemming. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal MBO 2, Havo of VWO niveau. Als je wel een opleiding doet maar vaak afwezig bent zonder geldige reden, krijgt het RMC een seintje van school. Wij nodigen je dan uit om te bespreken wat er aan de hand is en wat er nodig is om op een positieve manier verder te gaan. Als je uitgeschreven wordt van school nodigen we je ook uit. En als we niets van je horen komen we bij je thuis langs. Voor ons is iedere jongere de moeite waard. Ook jij verdient alle kansen om een fijn leven op te bouwen dat bij jou past!

Dit is de boodschap die wij aan alle jongeren in de gemeente Groningen willen geven. **Het RMC denkt met jou mee.**

TAKEN RMC

De regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) is een aanvulling op de leerplichtwet. Nederland is verdeeld in 39 RMC regio's. De gemeente Groningen is de contactgemeente van regio Centraal en Westelijk Groningen. Naast de gemeente Groningen vallen ook de gemeente Westerkwartier en de gemeente Midden-Groningen onder deze RMC regio. Regionaal wordt er door vele partijen samengewerkt om alle jongeren een zo goed mogelijk toekomstperspectief te bieden. Er wordt intensief samengewerkt met onderwijsinstellingen, de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO, Wij Teams, Werk en Inkomen en de collega's in de arbeidsmarktregio.

Een belangrijke opdracht van het RMC is het voorkomen en het terugdringen van het aantal jongeren tot 23 jaar dat voortijdig de school verlaat.

Het RMC voert de volgende taken uit ten aanzien van voortijdig schoolverlaten:

- een sluitende melding en registratie van alle jongeren tot 23 jaar die voortijdig de school verlaten
- trajectbegeleiding van jongeren die zijn uitgevallen door middel van individuele gesprekken met de jongere en zijn netwerk. De begeleiding is gericht op ondersteuning naar school. Als dit niet haalbaar is, ondersteunt de trajectbegeleider de jongere richting werk en indien nodig naar zorg of hulpverlening
- coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle partijen die met de jongere te maken hebben
- het monitoren van kwetsbare jongeren tot 23 jaar

Het uitgangspunt is uiteraard dat zoveel als mogelijk jongeren een diploma halen op minimaal het niveau van een startkwalificatie.

Naast bovengenoemde taken voeren de RMC trajectbegeleiders extra taken uit; preventieve gesprekken op school bij schoolverzuim, aanwezig zijn bij uitstroomgesprekken, bijwonen van zorg overleggen, geven van voorlichting op de scholen etc.

PREVENTIE OP HET MBO

Net als voorgaande jaren is preventie een belangrijk onderdeel van het werk van het RMC. Het RMC+ is een van de instrumenten die daarbij wordt ingezet. Trajectbegeleiders uit vier RMC-regio's (de vier regio's van de arbeidsmarktregio; provincie Groningen en RMC regio Noord-Midden Drenthe) zijn hiervoor wekelijks in alle MBO-locaties te vinden.

DE RMC+ preventiemedewerker geeft voorlichting aan teams en zo mogelijk aan eerstejaarsgroepen. Bij de voorlichtingen wordt gebruik gemaakt van een korte animatiefilm die we dit jaar samen met de 2 andere RMC regio's uit de provincie hebben laten maken. Naast de voorlichting zit er een duidelijke meerwaarde van dit project in de focus op aanwezigheid op de locatie, de adviesfunctie in zaken waar verzuim een rol speelt en de effectiviteit van de gesprekken. Zodra er sprake is van verzuim, gaat de RMC-trajectbegeleider in gesprek met de jongere. Dit ongeacht woongemeente van de jongere. Voor de gehele provincie Groningen zijn er in 2018-2019 in totaal 889 preventieve gesprekken gevoerd. Voor de gemeente Groningen waren dit er 214. Het is een aanpak die werkt. In 60% van de gevallen stopt of vermindert het ongeoorloofd verzuim aantoonbaar na een preventief gesprek. In 23% van de gevallen gaat het verzuim door en wordt er al dan niet een melding gedaan van verzuim. In 14% van de gevallen wordt na een preventief gesprek doorverwezen naar hulpverlening.

Net als de RMC+ preventiemedewerkers, zijn er op alle MBO-locaties ook School als Wijk (SAW) medewerkers te vinden. Deze professionals werken in de gemeente Groningen als een team samen om leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen. Ze vormen op de scholen een hechte combinatie met de docenten, mentoren en de RMC+ preventiemedewerkers. Het doel is om tijdig signalen op te vangen bij problemen of zelfs te voorkomen dat er problemen ontstaan. WIJ Groningen is verantwoordelijk voor de uitvoering in de gemeente Groningen.

Op drie locaties is dit jaar een pilot geweest met betrekking tot de rol van de RMC+ medewerker bij het BSA; het bindend studieadvies. Wanneer een negatief bindend studieadvies leidt tot het verbreken van de onderwijsovereenkomst, ligt er een grote gezamenlijke opdracht voor de school en de gemeente om de student optimaal te

RMC + ONDER 18 JAAR	PREVENTIE MAATREGELEN	RMC + BOVEN 18 JAAR
-	Wordt uitgeschreven	1
19	Waarschuwing (18-)	-
1	Onterechte melding	1
1	Duo melding geadviseerd (te veel verzuim)	12
41	Terug naar school	132
3	Niet verschenen	2
-	Langdurige hulpverlening	1
65	Totaal	149

begeleiden naar een andere opleiding of een ander passend aanbod. Een warme overdracht is hierbij cruciaal. Tijdens de warme overdracht worden praktische afspraken gemaakt over het vervolg; wat is het toekomstperspectief van de student en wie heeft de regie. In deze pilot is gebleken dat het belangrijk is dat onderwijs en gemeente samen optrekken. Komend schooljaar geven we aan deze pilot een vervolg.

In schooljaar 2018-2019 heeft de projectleider van het RMC+ project wederom veel aandacht gegeven aan het organiseren van bijeenkomsten. Alle RMC+ preventiemedewerkers zijn twee keer een middag bij elkaar gekomen om ervaringen uit te wisselen en gemeenschappelijke thema's te verkennen. Ook is er een start gemaakt met intervisie. Daarnaast is er in maart een grote bijeenkomst georganiseerd waarbij mensen uit het onderwijs, School als Wijk medewerkers en RMC+ preventiemedewerkers aanwezig waren.

**VOORTIJDIG
SCHOOLVERLATERS;
VSV-ERS**

Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie behaald te hebben. Zoals eerder genoemd is een startkwalificatie een diploma op minimaal havo- of vwo niveau of een diploma op mbo-2 niveau of hoger. De landelijke trend is dat het aantal vsv-ers na een jarenlange daling weer stijgt. Dit zien we ook in de gemeente Groningen. We doen er met de afdeling Leerlingzaken alles aan om het aantal vsv-ers weer te laten dalen. We kijken breed naar wat jongeren nodig hebben om zich op termijn zelfstandig en financieel onafhankelijk in de samenleving te kunnen redden. We leggen de verbanden tussen onderwijs, arbeid en zorg en houden daar de regie op. We vinden het belangrijk om alle jongeren goed in beeld te hebben en ervoor te zorgen dat niemand tussen wal en schip valt. De jongere staat in het middelpunt en wij bewegen mee.

Evenals in vorige jaren zien we drie belangrijke oorzaken van schooluitval. Allereerst de multi-problematiek waar veel jongeren mee te maken hebben. Het is vaak een combinatie van problemen zoals depressie, angsten, schulden, scheiding van ouders, huisvesting etc. Daarnaast kiezen veel jongeren al dan niet tijdelijk voor werk zonder een overstap naar de BBL. Ook verkeerde studiekeuzes speelt een duidelijke rol.

'14/'15

2.20 %	Groningen	237
1.60 %	Regio 03	368
	Landelijk	24.451

'15/'16

2.40 %	Groningen	255
1.70 %	Regio 03	399
	Landelijk	22.253

'16/'17

2.60 %	Groningen	296
1.93 %	Regio 03	476
	Landelijk	23.744

'17/'18

2.26 %	Groningen	329
1.94 %	Regio 03	510
	Landelijk	25.547

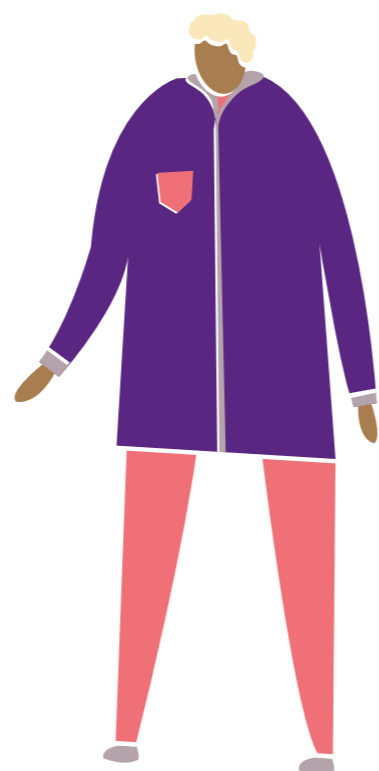
'18/'19

-	% Groningen	-
-	% Regio 03	-
	Landelijk	nog niet bekend

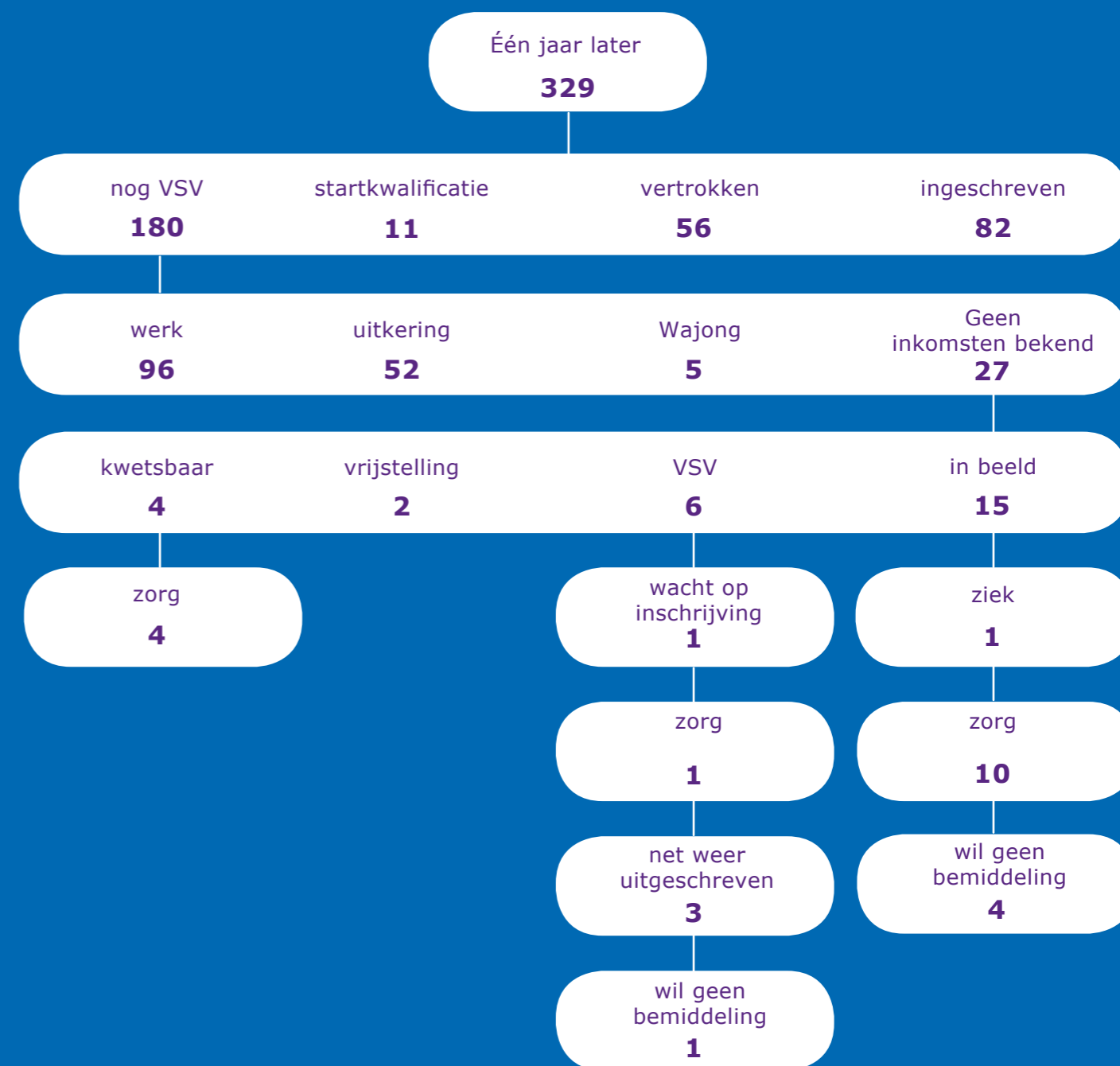
OUDE VSV-ERS

Bij het terugdringen van voortijdig schoolverlaten gaat het niet alleen om 'nieuw' uitgevallen jongeren, maar ook om jongeren die al voor dit schooljaar zonder een startkwalificatie uitvielen.

Ook deze jongeren zijn uiteraard goed in beeld bij het RMC. We blijven met deze jongeren zoveel mogelijk in contact en we bieden hen ondersteuning bij een vervolgstap naar een zo zelfstandig mogelijke positie in de samenleving.

VSV 2017-2018 DEFINITIEF ÉÉN JAAR LATER

INSTRUMENTEN VSV-ERS

EDUCATIEMETER

Bij de begeleiding van de jongeren, kan de RMC trajectbegeleider gebruik maken van de educatiemeter. De educatiemeter is een test waarmee de jongere een helder en vooral herkenbaar beeld van zichzelf krijgt waarmee hij vooral zelf aan de slag kan. De test biedt inzicht in de belevingswereld van de jongere. Het 'meet' het gedrag van een jongere afgezet tegen de persoonlijke omstandigheden, talenten, competenties, risico's en leerdoelen. De educatiemeter biedt zowel de jongere als de begeleider inzicht in gedrag. Het geeft de RMC trajectbegeleider inzicht in de begeleidingsbehoefte van de jongere voor het behalen van een startkwalificatie, passend werk en zelfredzaamheid.

De jongerencoaches van Werk en Inkomen gebruiken eveneens de educatiemeter. Om de samenwerking te stimuleren van de RMC trajectbegeleiders met de jongerencoaches van Werk en Inkomen organiseren we de scholing voor het afnemen van de educatiemeter gezamenlijk. Dit heeft er mede toe geleid dat de collega's van de gemeente Groningen elkaar steeds beter kennen en weten te vinden.

MAATWERK

De begeleiding van vsv-ers vereist maatwerk en flexibiliteit. We maken steeds meer gebruik van de mogelijkheid om maatwerk te bieden passend bij de behoefte en ondersteuning van de jongere. Ingrado, de beroepsvereniging van leerplicht en RMC, heeft een RMC manifest ontwikkeld. Ook hierin staat maatwerk centraal. De centrale boodschap van het manifest is om inzet te plegen op alle minder zelfredzame jongeren, 1 regievoerder voor iedere jongere en afstemming van wet- en regelgeving waardoor maatwerk mogelijk is. Enkele voorbeelden van maatwerktrajecten zijn: een traject bij het REA college, Route Rubicon, Voorwerk, Subrosa, Horizon, Elker.

PROJECTEN

Naast de maatwerktrajecten maken de jongeren gebruik van een aantal succesvolle trajecten die we afgelopen jaren ontwikkeld hebben.

Binn'stad is een project van het RMC dat in 2011 is opgezet vanuit afdeling Leerlingzaken om kwetsbare jongeren (16-27 jaar) zonder startkwalificatie te helpen om terug te keren naar school of de arbeidsmarkt te betreden.

Het Pre-entree traject is ter voorbereiding op de Entreeopleiding en de Educatieklas is ter voorbereiding op een mbo niveau 2 opleiding. Beide trajecten zijn een combinatie van lessen en stage in de binnenstad en dienen om jongeren weer school- en leerbaar te maken. De lessen worden verzorgd door docenten van Noorderpoort en het Alfa-college en de leerlingen worden begeleid door jongerencoaches die hen ondersteunen bij zowel sociaal- emotionele problematiek als stage en vervolgopleiding.

Naast de Pre-entree en de Educatieklas biedt Binn'stad ook hulp bij het solliciteren. Dit gebeurt bij de Sollicitatieclub en het Bijbanenproject. Jongeren krijgen hulp bij het zoeken naar een BBL-plek of een bijbaan. De jongeren leren hier hoe ze een cv en een sollicitatiebrief moeten opstellen en bereiden zich voor op sollicitatiegesprekken.

Samen met een professionele coach van Subrosa, verzorgt een RMC trajectbegeleider de groepsaanpak "Wat wil je nou"? De kracht van "Wat wil je nou"? zit in het feit dat jongeren die in een soortgelijke situatie zitten (geen school, geen werk) met elkaar in gesprek komen. Het blijkt dat jongeren zeer bereid zijn om elkaar van feedback te voorzien en ook naar zichzelf te kijken. Door de groepsdynamiek ontstaat er elke keer weer iets bijzonders. Jongeren voelen zich serieus genomen. Ze worden zich meer bewust van eigen drijfveren, motivatie, mogelijkheden en belemmeringen.

Het samenwerkingsverband Van de Straat heeft het initiatief genomen om in Friesland en Groningen een proefveld te starten voor onderwijs op maat aan dak- en thuisloze jongeren. Onderwijs op maat is een

BINN'STAD

GROEPSAANPAK "WAT WIL JE NOU?"

PROEFVELD ONDERWIJS OP MAAT

combinatie van “je leven op orde brengen” en het halen van een startkwalificatie voor dak- en thuisloze jongeren.

De jongeren die meedoen aan het project zijn dak—en thuisloze jongeren tussen 16 en 27 jaar. De jongeren zijn gemotiveerd om naar school te gaan, maar kunnen door problemen op verschillende leefgebieden niet starten, zijn in het verleden om dezelfde redenen afgehaakt, zijn nog onvoldoende gekwalificeerd en hebben extra ondersteuning nodig. We zijn in september 2015 met dit project gestart en er hebben 20 jongeren meegedaan.

Inmiddels is de projectfase van het Proefveld in de zomer van 2019 afgerond. Het is uiteindelijk 8 ex dak- en thuisloze jongeren gelukt om weer te starten met een mbo opleiding. Twee van deze jongeren hebben hun startkwalificatie net behaald en de overige 6 zullen spoedig dit voorbeeld volgen. De afronding van het Proefveld wordt in een methodische aanpak beschreven. Dit zodat er een mogelijk vervolg kan worden gegeven aan de werkwijze.

Per 1 januari 2019 is de wet ‘regionale samenwerking vsv en jongeren in een kwetsbare positie’ in werking getreden. De wet beoogt dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en werk; een sluitend netwerk.

Voor het RMC betekent deze wet een uitbreiding van de doelgroep. Jongeren in een kwetsbare positie is door OCW gedefinieerd als jongeren die onderwijs volgen in het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het vmbo basisberoepsgerichte leerweg en de entreeopleiding. Wanneer zij na een jaar de overstap maken naar het (vervolg) mbo of de arbeidsmarkt of dagbesteding behoren zij tot de definitie van een jongere in een kwetsbare positie (JIKP).

Het RMC van de gemeente Groningen is bij de aankondiging van bovenstaande wet in september 2017 gestart met het opzetten van een monitor voor deze doelgroep. Ons uitgangspunt is dat we alle jongeren in kwetsbare posities in beeld hebben en houden om problemen te signaleren bij de vervolgstap. De verantwoordelijke RMC trajectbegeleider werkt hierbij samen met vele partijen; de collega’s van de afdeling Loonkostensubsidie, de consultants van Route Arbeid, de collega’s van Werk in Zicht, de WIJ teams en uiteraard het onderwijs. Een deel van de leerlingen van het PrO en VSO is niet in staat om door te stromen naar het MBO. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met hun cognitieve vermogen of een psychische of lichamelijke beperking. Deze jongeren worden door scholen en de gemeenten begeleid naar werk of een vorm van dagbesteding. Ze kunnen aanspraak maken op begeleiding vanuit gemeenten doordat zij in het doelgroepenregister staan.

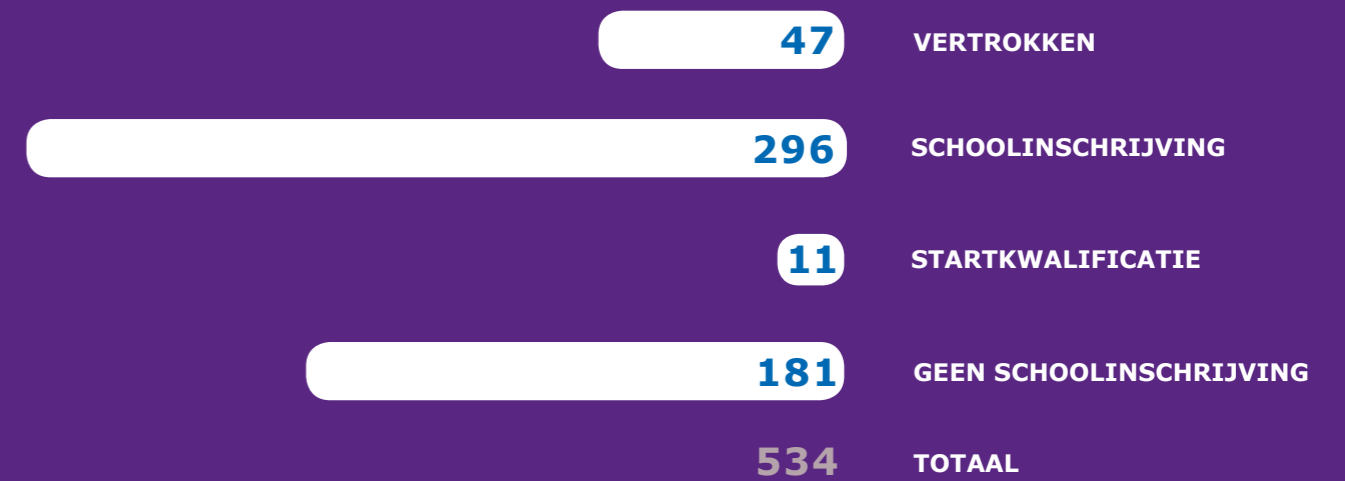
KWETSBARE JONGEREN

**KWETSBARE
JONGEREN JIKP
LIJST 2018-2019**

**STAND VAN ZAKEN
NOVEMBER 2019**

2018 VAN/ NAAR	MBO1	MBO2	GEEN ONDERWIJS	TOTAAL
MBO1	66	81	54	201
PRO	53	9	36	98
VMBO	15	131	7	153
VSO	20	14	48	82
TOTAAL	154	235	145	534

**KWETSBARE
JONGEREN ZONDER
SCHOOLINSCHRIJVING**

CONTACTGEGEVENS

**HOOFD
LEERLINGZAKEN** Sanwi Visser

**RMC COÖRDINATOR
REGIO 03 CENTRAAL &
WESTELIJK GRONINGEN** Philma Verweij

BEZOEKADRES Kreupelstraat 1
9712 HW Groningen

TELEFOON 14 050

E-MAIL leerlingzaken@groningen.nl